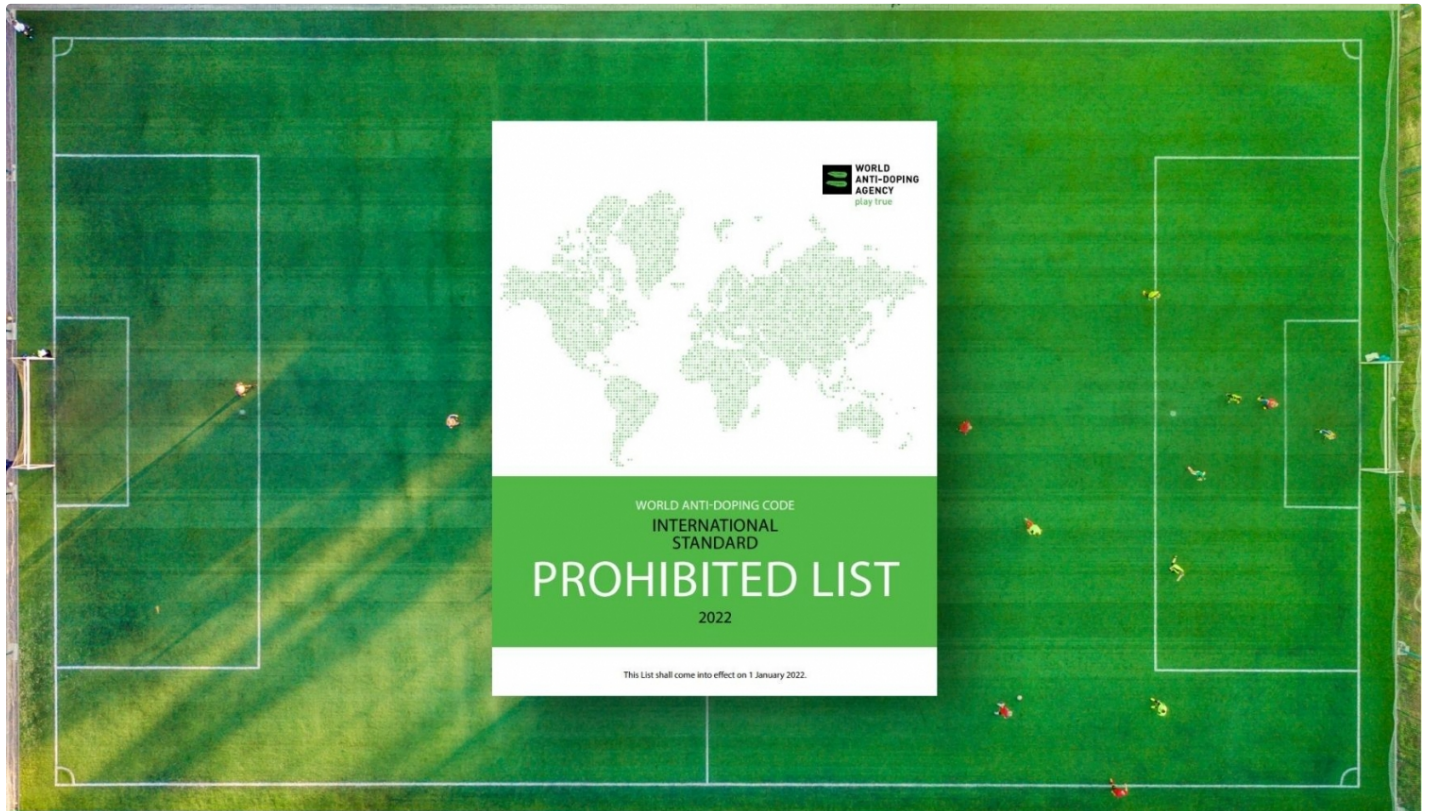

Tagad ir spēkā jauns 2022. gada Aizliegto vielu un metožu saraksts

Publicēts: 03.01.2022.

Latvijas Antidopinga birojs informē, ka [Pasaules Antidopinga aģentūra \(WADA\)](#) š.g.30. septembrī publicēja jauno Aizliegto vielu un metožu sarakstu (angl. *Prohibited List*), kas stāties spēkā ar 2022. gada 1. janvāri.

WADA aicina sportistus, sporta darbiniekus un visas ieinteresētās personas pievērst uzmanību būtiskām izmaiņām attiecībā uz salbutamola (S3) un injicējamo glikokortikoīdu (S9) lietošanu.

[Aizliegto vielu un metožu saraksts ir viens no astoņiem Starptautiskajiem standartiem](#) kas ir saistošs visiem Pasaules Antidopinga kodeksa parakstītājiem. Tas norāda, kādas vielas un metodes ir aizliegtas gan sacensību laikā, gan ārpus tām un kuras vielas ir aizliegtas konkrētos sporta veidos.

Būtiskas izmaiņas 2022. gada Aizliegto vielu un metožu sarakstā ietver:

S9. Glikokortikoīdi

Vēl 2021. gada Aizliegto vielu un metožu saraksta projektā, kuru WADA izskatīja 2020. gada septembrī, tika ierosināts aizliegt visus injicējamus glikokortikoīdu ievadīšanas veidus sacensību laikā un ar 2022. gadu sacensību laikā ir aizliegti visi injicējamie glikokortikoīdu ievadīšanas veidi. Injicējamie ievadīšanas piemēri ir: intravenoza, intramuskulāra, periartikulāra, intraartikulāra, peritendīna, intratendīna, epidurāla, intratekāla, intrabursāla, intralesionāla (piemēram, intrakeloidāla), intradermāla un subkutāna veidā.

Citi lietošanas veidi (ieskaitot ielpojamus un lokālus: zobu-intrakanāli, dermāli (uz ādas ziedēs vai krēmos), intranazāli,

oftalmoloģiski un perianāli) nav aizliegti, ja tos lieto ražotāja atļautajās devās un terapeitiskās indikācijās.

Sportistiem un medicīnas speciālistiem ļoti ieteicams ievērot minimālos izvadišanās periodus, kas izteikti no ievadīšanas brīža līdz sacensību perioda sākumam. Šie izvadišanās periodi, kas ir uzsvērti galveno izmaiņu kopsavilkumā un paskaidrojumos, ir balstīti uz šo zāļu lietošanu saskaņā ar ražotāja maksimāli atļautajām devām. Sīkāk par to rakstā - [Jaunais statuss glikokortikoīdu injekcijām jeb sacensības bez adatām.](#)

Ja ir pamatota medicīniska nepieciešamība lietot glikokortikoīdu, sportistam jāpiesakās terapeitiskās lietošanas atļaujai (TLA). Nelabvēlīgu rezultātu gadījumā testēšanai sacensībās sportists TLA saņemšanai var pieteikties ar atpakaļejošu datumu, kā paredzēts TLA noteikumos.

Lai iegūtu papildinformāciju par WADA pieeju glikokortikoīdu ievadīšanas ceļiem un izvadišanās periodiem, lūdzu, skatiet galveno izmaiņu kopsavilkumu un skaidrojumu angļu valodā ([Summary of Major Modifications and Explanatory Note](#)).

S3. Beta-2 agonisti - Salbutamola deva

Kas attiecas uz salbutamolu, dienas devu intervāli tiek mainīti uz 600 mikrogramiem astoņu stundu laikā, sākot no brīža, kad ir ievadīta deva (iepriekš 800 mikrogrami 12 stundu laikā). Tas tiek darīts, lai samazinātu jebkādu iespējamu nelabvēlīgu rezultātu rašanās risku pēc lielu devu lietošanas vienā reizē. Kopējā atļautā dienas deva paliek 1600 mikrogrami 24 stundu laikā TLA jāpiesākas devām, kas pārsniedz šīs robežas.

Latvijas Antidopinga birojs atgādina, lai vielu vai metodi varētu pievienot Aizliegto vielu un metožu sarakstam, ir jānosaka, vai tā atbilst vismaz diviem no trim kritērijiem:

Medicīniski vai citi zinātniski pierādījumi, farmakoloģiska iedarbība vai pieredze, kas liecina par to, ka viela vai metode, lietojot atsevišķi vai kombinācijā ar citām vielām vai metodēm, var uzlabot vai uzlabo sportisko sniegumu.

Medicīniski vai citi zinātniski pierādījumi, farmakoloģiska iedarbība vai pieredze, kas liecina, ka vielas vai metodes lietošana rada reālus vai potenciālus draudus sportista veselībai.

WADA apstiprinājums, ka vielas vai metodes lietošana ir pretrunā Kodeksa ievadā aprakstītajam sportiskajam garam.

Vielu vai metodi iekļauj Aizliegto vielu un metožu sarakstā arī tad, ja WADA apstiprina, ka medicīniski vai citi zinātniski pierādījumi, farmakoloģiska iedarbība vai pieredze liecina par to, ka šī viela vai metode maskē citu aizliegtu vielu vai aizliegtu metožu lietošanu.

Aizliegto vielu un metožu saraksts tiek publicēts trīs mēnešus pirms tā stāšanās spēkā, lai sportisti, sporta darbinieki un atbalsta personāls, kā arī citas ieinteresētās personas varētu iepazīties ar visām izmaiņām, kas stāsies spēkā ar 2022. gadu 1. janvāri.

Būtiski ir tas, ka sportists pats ir atbildīgs par aizliegtajām vielām, kas atrodamas viņa ķermenī. Sportistu atbalsta personāls ir atbildīgs arī par antidopinga noteikumu pārkāpumiem, ja tiek atzīts par līdzdalībnieku.

Līdz ar to, ja rodas šaubas par vielas vai metodes statusu, ir svarīgi, sazināties ar antidopinga organizāciju vai Starptautisko sporta federāciju, lai saņemtu padomu par vielas statusu Aizliegto vielu un metožu sarakstā.

[Aizliegto vielu un metožu sarakst angļiski.](#)

[2022. gada uzraudzības programma.](#)

[Galveno izmaiņu kopsavilkums angļiski.](#)

 [Informatīvs materiāls par glikokortikoīdu izmaiņām \(glikokortikoīdu injekcijas\).](#)

<https://www.antidopings.gov.lv/lv/jaunums/2022-gada-aizliegto-vielu-saraksts>